

Vrijwilligers LOC-Bouwpool geven stokje door: "Kwaliteit van wonen is zó belangrijk als je zorg nodig hebt"

Geplaatst op 22 maart 2024

De LOC-Bouwpool moet verjongen, vinden tachtigers Jan Meerpoel, Remmert Pels en Henk Neep. Daarom hebben zij na vele jaren intensieve begeleiding van cliëntenraden tijdens adviestrajecten bij (ver)bouw- en nieuwbouwprojecten, afscheid genomen van LOC.

"Kwaliteit van wonen is een voorwaarde om een waardevol leven te kunnen leiden."

Beluister artikel

Te kleine huiskamers, te hoge ramen voor een rolstoel, te smalle gangen, uitzicht op een blinde muur, ongemakkelijk meubilair – de voorbeelden waar de Bouwpool-experts in hun adviescarrière tegenaan liepen, zijn talloos. Van de vele klussen voor de LOC-Bouwpool kan architect Jan Meerpoel zich een aantal nog goed herinneren. Op de plek van een gesloopt verpleeghuis zou een gebouw voor mensen met dementie komen. De architect had een halfrond gebouw ontworpen met studio's als pizzapunten. Jan: "Dat kon helemaal niet. Het zag er van buiten mooi uit, maar het was allesbehalve gebruiksvriendelijk. Gelukkig had de cliëntenraad ons er op tijd bijgehaald en kon het plan worden aangepast."

Ruim achttien jaar heeft architect Jan Meerpoel (82) namens LOC cliëntenraden bijgestaan bij hun advies- en instemmingsrol bij verbouw, nieuwbouw en renovaties van zorglocaties. Vaak samen met collega's Henk Neep en Remmert Pels. Er op tijd bij zijn, is hun devies. Liefst al bij de totstandkoming van het programma van eisen. Dan heb je als cliëntenraad de meeste invloed.

Jan bewaart goede herinneringen aan zijn vrijwilligerswerk voor LOC. "Kwaliteit van wonen is zo belangrijk, zeker ook als je zorg nodig hebt. Mijn eerste stap, als een cliëntenraad ons had ingeschakeld, was altijd een gesprek. Als ik dan met mijn blindenstok de vergaderruimte binnenkwam, werd het doodstil. 'Wat moeten we met zo'n blinde vent,' hoorde ik ze denken. Ik vond het mooi dat ik ondanks mijn blindheid als een soort docent informatie kon overbrengen, die écht werd opgepakt. Dat ik cliëntenraadsleden wijzer kon maken."

“Het is je huis, ook als je zorg nodig hebt”

Nooit zonlicht

Ook bouwkundige Remmert Pels (82) schudt moeiteloos adviestrajecten uit zijn mouw. Het ging om een cliëntenraad van een zorglocatie in Gelderland. Die constateerde dat bewoners volgens de nieuwbouwtekeningen veel te dicht op elkaar kwamen te zitten. En een deel van de bewoners zou nooit zonlicht zien. Remmert: “Logisch dat mensen daar niet wilden wonen. Samen met de cliëntenraad hebben we in overleg het programma van eisen totaal veranderd en daarmee het bestuur overtuigd. Bewoners waren erg blij met het resultaat.”

Het is je huis, benadrukken de drie scheidende Bouwpoolleden als ze het over het belang van kwaliteit van wonen met zorg hebben. Medezeggenschap tijdens een bouwproces is daarom niet te onderschatten. Bewoners weten immers zelf het beste wat ze nodig hebben. “Doorsnee architecten denken vaak dat oudere bewoners rust willen en in het groen willen kijken”, ondervond Remmert. “Als je ouder bent, wil je echter zoveel mogelijk meekrijgen van het leven van alledag. Dan interesseert het liefdesleven van de koolmees je minder. Ik heb meegemaakt dat mensen vochten om een appartement aan de rumoerige straat te krijgen.”

Ingewikkeld proces

Henk Neep (80), bouwkundig ingenieur en ook geschoold in de installatietechniek, was ruim achttien jaar betrokken bij de LOC Bouwpool en de Expertpool Zorg & Geld. Ook heeft hij in de raad van toezicht van LOC gezeten en veel cliëntenraadswork gedaan. Tijdens een eerste bijeenkomst met een cliëntenraad liet hij altijd met behulp van een presentatie alle fasen van een bouwproces zien en ook alle advies- en instemmingsmomenten voor de cliëntenraad. “Samen met Jan gaf ik meestal de toelichting en Jan beantwoordde de vragen. Dat werkte prima om een ingewikkeld bouwproces toegankelijk te maken.”

Naast goede begeleiding van cliëntenraden door de Bouwpool wijst Henk ook op het belang van scholing. “Het is belangrijk dat je als cliëntenraad weet wat je rechten zijn. Omdat het verloop in raden soms groot is, zou eens per twee jaar een training bij LOC heel goed zijn. Nieuwbouw- of renovatieprojecten duren vaak, vanaf plan tot oplevering, jaren. Intussen kan de cliënten- raad op een locatie dan compleet vernieuwd zijn. Het is belangrijk dat de kennis over het bouwproject en de medezeggenschap daarop binnen de locatie en de raad behouden blijft. Pas dan kun je als cliëntenraad echt invloed hebben.”

“Bewoners weten zelf het best wat ze nodig hebben”

Afstand groter

In de jaren dat de drie Bouwpoolers bij LOC aangesloten cliëntenraden gratis begeleidden, is er veel veranderd. Ook de medezeggenschapsrechten (Wmcz 2018) werden aangepast. Financierden, bouwden of verbouwden zorgorganisaties voorheen bijna altijd in eigen beheer. Nu zijn het vaak woningbouwcorporaties, beleggers of investeerders. De zorgorganisatie huurt de locatie vervolgens.

Daardoor is het soms moeilijker voor de medezeggenschap, omdat de afstand groter is. “Wie betaalt, bepaalt”, stelt Jan Meerpoel.

“Bovendien”, vult Remmert aan, “willen die corporaties vaak een gebouw dat op lange termijn ook nog voor andere doeleinden kan worden gebruikt. Dat was vroeger met de bouw van een verzorgings- of verpleeghuis natuurlijk niet zo.” Jan: “En omdat er steeds meer kleinschalig wordt gebouwd, met een gemeenschappelijke huiskamer voor zo’n acht tot twaalf mensen, is de instemmingsrecht op de inrichting heel belangrijk. Mensen leven daar vaak de hele dag. Bewoners, mantelzorgers, vrijwilligers en professionals moeten er uit de voeten kunnen.” Remmert: “Ik heb meegemaakt dat een woningcorporatie een gemeenschappelijke huiskamer maar verloren ruimte vond. Mensen hadden toch een eigen kamer?” Uiteindelijk draait medezeggenschap om communicatie, besluit Henk. “Tachtig procent van een succesvol traject is communicatie. Je moet het samen doen als cliëntenraad en bestuurder. Er moet gelijkwaardigheid en respect zijn tussen partijen. Het moet geen juridisch gevecht worden.”

LOC Bouwpool

Bij LOC aangesloten cliëntenraden kunnen gratis gebruikmaken van de expertise van de LOC Bouwpool. Cliëntenraden hebben advies- en instemmingsrecht bij nieuwbouw- en renovatieprojecten van de zorgorganisatie. Die zijn als het goed is, zoals de Wmcz 2018 gebiedt, precies vastgelegd in de medezeggenschapsregeling tussen bestuurder en cliëntenraad. Het is zaak je als cliëntenraad zo vroeg mogelijk te mengen in de jongste bouwplannen.

Wil je de bouwpool versterken? [Bouwpool LOC zoekt versterking! – LOC Cliëntenraden \(clienraad.nl\)](#)

Meer informatie:

[Nieuwbouw, verbouw en sluiting – LOC Cliëntenraden \(clienraad.nl\)](#)

[Bouwstenen voor cliëntenraden – LOC Cliëntenraden \(clienraad.nl\)](#)

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Wet medezeggenschap \(Wmcz\)](#), [Adviesonderwerpen van de cliëntenraad](#), [Nieuwbouw, verbouw en sluiting](#), [Hulpmiddelen voor de cliëntenraad](#), [Dienstverlening aan cliëntenraden](#), [Vrijwilligers LOC](#)

Trefwoorden: [zorg en zeggenschap](#)